

Jaarverslag SBEO 2014

Algemeen

De Stichting Behoud Erfgoed Oirschot (SBEO) stelt zich ten doel het behoud en de bescherming van het stedenbouwkundige, architectonische en landschappelijke erfgoed inclusief de historische ondergrond alsmede de kwaliteit van het (leef)milieu van de gemeente Oirschot en directe omgeving.

Bestuur

De Stichting heeft een bestuur dat eind 2014 bestaat uit vijf personen te weten:

Frans Adriaanse voorzitter

Ben van Dorst secretaris

Ton Pel penningmeester

Johan Jansen bestuurslid

Helmie Kanters bestuurslid

We hebben Helmie Kanters bereid gevonden ons bestuur te versterken.

Helmie werkt als makelaar voor CATO makelaars. Zij heeft veel kennis op het gebied van de makelaardij en de herbesteding van met name monumenten.

Zij zal een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan het behoud van ons Oirschots Erfgoed.

Het bestuur wenst haar veel succes.

Het bestuur kwam maandelijks bijeen. Het streeft een zo groot mogelijke transparantie van haar activiteiten na. De verslagen van deze bijeenkomsten werden dan ook verspreid naar onze vrienden maar ook naar een aantal geïnteresseerden, waaronder de gemeente Oirschot en gepubliceerd op onze website. Hoe meer onze achtergronden en zienswijzen duidelijk worden bij de Oirschotse bevolking hoe groter de kans is dat men de schoonheid van onze dorpen gaat zien en men bereid is voor het behoud ervan enige offers te brengen.

Onze activiteiten worden ook steeds meer gewaardeerd door de gemeente, de politieke partijen en andere instellingen, die zich met het behoud van het erfgoed bezig houden. We worden ook steeds meer en beter betrokken in allerlei overlegstructuren, ook door de gemeente.

Vrienden

De werkzaamheden van de Stichting worden financieel ondersteund door de vrienden. Aan het eind van het jaar hadden we 95 vrienden. De vrienden kwamen bijeen op 10 april in de Kemphaan te Middelbeers. De secretaris en de penningmeester hebben toen het jaarverslag gepresenteerd. De voorzitter heeft een presentatie gegeven van de door de SBEO samen met de Heemkundekringen opgestelde lijst van waardevolle gebouwen.

Werkgroepen

De activiteiten van de Stichting worden afhankelijk van het project, ondersteund door werkgroepen.

De volgende werkgroepen zijn in 2014 actief geweest:

Werkgroep Bestemmingsplan buitengebied

Gerit Damhuis
Pieter Goosen
Ton Pel
Frans Adriaanse

Werkgroep monumenten

Harrie van Buul
Toon Bullens
André van de Ven
Helmie Kanters
Frans Adriaanse

Werkgroep Oeuvre Jac Priem

Frans Adriaanse
Ton Pel
Ben van Dorst
Rik Adriaans

Werkgroep WUBBO

Gerrit Damhuis
Pieter Goossen

Overleg gemeente, monumentenbeleid.

We hebben een gesprek gehad op 19 februari met de burgemeester.

Er hebben 3 gesprekken met de nieuwe portefeuillehouder Caspar van Hoek gevonden.

Op 13 augustus heeft het bestuur een kennismakingsgesprek gehad met de nieuwe wethouder van Ruimtelijke Ordening Buitengebied Frans van Hoof.

Projecten

De volgende projecten speelden gedurende het jaar 2014:

Bestemmingsplan Buitengebied Fase 1 2010

Wij hebben bezwaar gemaakt voor Boterwijk-oost dat binnen een straal van 250 meter vanaf het gebied met de aanduiding 'dorpsrand' voor het beplanten van houtgewassen een aanlegvergunning noodzakelijk is. Boterwijk-oost verliest daardoor haar absolute bescherming tegen aantasting van het open karakter en het is een verslechtering t.o.v. het vorige bestemmingsplan. De RvS vindt dat een deugdelijke motivering door de gemeente hiervoor ontbreekt en vindt daardoor ons bezwaar gegrond.

De rest van onze bezwaren zijn ongegrond verklaard.

Bestemmingsplan Buitengebied 2013 fase 2

De SBEO heeft een beroepschrift ingediend bij de Raad van State (RvS).

Wij hebben bezwaar gemaakt tegen de aanduiding van het gebied van Boterwijk tot Spoordonk als Jonge Heide-ontginning. De Stichting Boterwijk is voor hetzelfde bezwaar in 2000 daarin reeds ontvankelijk verklaard.

De RvS heeft n.a.v. deze zaak een deskundigenonderzoek ingesteld. Daartoe hebben wij op 17 juli een gesprek gehad met ir. Rieko Schuur van Bureau St-AB (Gerechtelijke Omgevingsdeskundigen) aangaande ons bezwaarschrift op enkele onderdelen van het Bestemmingsplan Buitengebied fase 2. In 2015 worden de in totaal 34 bezwaarschriften behandeld door de RvS.

Groot Bijstervelt

De Meeuw Groep heeft in 2014 een voorlopig koopcontract getekend.

Het kasteel wordt vrijgemaakt van de beide zijvleugels en krijgt een woonbestemming met een vrijstaand museumgebouw. Het park krijgt een functie als dorpspark.

Later in het jaar heeft De Meeuw Groep aangegeven het voorlopige koopcontract ongedaan te willen maken vanwege de slechte financiële situatie van het bedrijf.

De gemeente weigert het ongedaan maken van het voorlopig koopcontract.

Wij maken ons grote zorgen dat er een langdurige juridische strijd zal ontstaan. We hebben een brief geschreven aan B&W waarin wij onze grote bezorgdheid tonen over langdurende leegstand.

Poortgebouw legerplaats Oirschot

Er is een gegadigde en deze heeft samen met de gemeente een afspraak met defensie gemaakt.

De gegadigde heeft van het Ministerie van Financiën in Den Haag (eigenaar van de gebouwen) bericht ontvangen dat men onder bepaalde voorwaarden wil meewerken aan de verkoop van het poortgebouw. Het Ministerie zal de randvoorwaarden opstellen.

Volgens de gemeente wordt binnenkort het voorlopig koopcontract met de ondernemer getekend.

Archief Jac Priem

Gedurende heel 2014 heeft de werkgroep Oeuvre Jac Priem zijn archief gerangschikt en onderzocht. Tevens zijn alle werken (ongeveer 1000), in een Excel bestand gezet.

De SBEO heeft het plan opgevat om zijn honderdste geboortejaar aan te grijpen om zijn werk extra onder de aandacht te brengen met een tentoonstelling over zijn leven en werken te organiseren en een boek te maken.

Dankzij een financiële bijdrage van de gemeente Oirschot, de Melis van Beek stichting, de Meester Pieter van Kollenburg stichting, Stichting De Vijf Wachters en de Mug van Heyningen Stichting hebben we het boek in een oplage van 300 stuks kunnen realiseren.

De tentoonstelling heeft plaats gevonden in het Hof van Solms in het weekend van 13 en 14 december en was een groot succes.

Bedreigde gebouwen

Voormalige lagere school in Oostelbeers. is verkocht, nieuwe bestemming 5 woonheden.

Voormalig gemeentehuis Middelbeers. Verkocht. Herbestemming café, restaurant.

Kerken in Oostelbeers. Er ligt een voorstel tot herbestemming, gemeenschapshuis, café 't Dorpsplein.

Kerk in Spoorndonk. Er ligt een voorstel van de BAB (Bisschoppelijk Adviesbureau Bouwzaken) met een sporthal en een gemeenschapsruimte.

Bestseweg 3 wederopbouwboerderij, MIP pand ,staat te koop.

Kattenbergseweg 4 karakteristieke boerderij, staat te koop.

Spoordonkseweg 84 boerderij Gemeentelijk Monument, staat te koop.

Lijst met te beschermen panden

De SBEO heeft samen met de Heemkundekringen gewerkt aan een prioriteitsindicatie voor de definitieve lijst van waardevolle gebouwen van Jonge monumenten.

15 januari hebben we een positief gesprek daarover gehad met de Monumentencommissie.

Op 23 oktober heeft er een bijeenkomst plaats gevonden met wethouder Caspar van Hoek, de Heemkundekringen Oirschot en de Beerzen en de SBEO.

Oude Toren in Oostelbeers

De SBEO is tegen een multifunctionele accommodatie bij de Oude Toren Oostelbeers.

De Oude Toren met het omringende open akkercomplex is een archeologisch en gebouwd rijksmonument met een kerktoren die nog eenzaam in de akkers is gelegen. Vele Brabantse archeologische verenigingen, de Monumentenfederatie Noord Brabant, de universiteiten van Tilburg, Amsterdam, Utrecht en Leiden hebben ook bezwaren aangetekend.

SBEO heeft een voorstel gedaan om het gildehuis in de Oude Toren in te richten. Tevens hebben RCE, Provincie, Monumentencommissie, het gilde St. Joris uit Oostelbeers en de leden van de Gemeenteraad van ons informatie over de Oude Toren ontvangen.

We hebben samen met de Werkgroep Natuur&Landschap de Beerzen gesprekken gehad met de gemeente. Er is ook een gesprek geweest met het bestuur van de Stichting Vrienden van de Oude Toren. De SBEO heeft telefonisch contact gehad met de heer Arno Schut van de RCE over het standpunt van de Rijksdienst.

Betreffende de plannen voor een multifunctioneel gebouw bij de Oude Toren heeft een opiniërende bijeenkomst plaatsgevonden met de architect in het gemeentehuis. De SBEO heeft voor deze vergadering opnieuw haar standpunt bij de politieke partijen kenbaar gemaakt. De meeste politieke partijen hadden bezwaar tegen de gevolgde procedure.

Tentoonstelling in de Vier Quartieren

Van 8 oktober tot 1 februari is er een tentoonstelling gehouden die specifiek ging over historische boerderijen van Oirschot en de Beerzen. Het motto was “De Boerderij Binnenste Buiten”. De foto's van het interieur waren van de Oirschotse fotografe Vivi Schreurs en de foto's van de boerderijen waren van de SBEO.

Erfgoedcentrum

In de Dekanijstraat 10 is op Koningsdag in het voormalige huis van de familie van Esch het Erfgoedcentrum geopend. Het pand is eigendom van de Stichting De Raven.

We hebben het archief van Jac Priem verhuisd naar dit Erfgoedcentrum.

Prijs van Heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot

De SBEO heeft het rapport “van Militair Kampement tot Gen. Maj. De Ruyter van Steveninckkazerne Oirschot” aangemeld voor de jaarlijkse Heemprijs.

De prijs is gewonnen door Marcel van der Heijden en Jos Swanenberg met hun boek met DVD genaamd “Over Hel, Hemelrijk & Vagevuur”.

Wubbo (Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan buitengebied Oirschot)

De SBEO heeft bij de gemeenteraad het idee aangedragen om tegelijk met de behandeling van het bestemmingsplan Buitengebied Fase II 2013 de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Oirschot (Wubbo) in te stellen als externe klankbordgroep.

De Functie van de Wubbo:

- op verzoek of uit eigener beweging het college van B&W te voorzien van informatie en advies bij zowel het verder ontwikkelen en invulling geven aan als handhaven van het lopende bestemmingsplan en beleidsvraagstukken.
- een peil- en tankstation voor het college van B&W bij de voorbereiding van een nieuw bestemmingsplan dan wel bij voornemens of besluiten betreffende aanpassingen binnen het vigerende bestemmingsplan.
- versterken van draagvlak bij voorgenomen besluiten van de gemeenteraad.
- zaken kunnen agenderen op de politieke agenda.
- ontwikkelingen en aandachtspunten in het buitengebied signaleren.

In de Wubbo zijn een aantal organisaties vertegenwoordigd die belang hebben bij ontwikkelingen in het buitengebied. Dat zijn belangengroepen afkomstig uit recreatie en toerisme, de agrarische sector, cultuurhistorisch, natuur en landschapsbeheer en ondernemers. De eerste bijeenkomst vond plaats in januari 2014 en de Wubbo vergadert 5x per jaar.

Onderwerpen die aan de orde zijn geweest:

- functie, samenstelling en werkwijze van de Wubbo
- urgentiegebieden.
- vrijkomende agrarische bedrijfslocaties
- het wegennetwerk in het buitengebied

Nieuwe vriendenwervingsfolder

De gewijzigde folder is klaar en is afgedrukt.

Verscherpte eisen aan een ANBI

De overheid gaat vanaf 1 januari 2014 de eisen aan een organisatie met ANBI erkenning aanscherpen. Diverse aanvullende informatie is al op onze website geplaatst. Het beleidsplan is klaar en is op de website geplaatst.

Erfgoedwiki

5 februari heeft Ben een informatiebijeenkomst bezocht over Erfgoedwiki georganiseerd door de gemeente en het SRE.

Dit is een zeer interessante applicatie voor op een smartphone waarbij allerlei plaats gebonden informatie over geschiedenis en cultuurhistorie kan worden weergegeven van een bepaald object. Deze informatie kan aan de Wiki toegevoegd worden door inwoners, heemkundekringen en andere belangstellenden.

De organisatie zal in Oirschot gedragen moeten worden door de Heemkundekringen vanwege hun grote kennis, waarbij ook de SBEO een grote bijdrage kan leveren.

Voor geïnteresseerden in het project kijk op www.erfgoedgewiki.nl

Rol van de SBEO in de toekomst

Als bestuur hebben we reeds enige tijd geleden afgesproken eens te brainstormen omtrent de rol van der SBEO in de toekomst o.a. ten aanzien van het monumentenbeleid.

Een levendige discussie en opmerkingen tijdens en na de bijeenkomst van de vrienden heeft de behoefte bevestigd en versterkt.

Communicatie

Helmie heeft zich beschikbaar gesteld om de taak communicatie op zich te nemen.

Samen met Frans is een powerpoint presentatie gemaakt die we kunnen gebruiken voor de introductie van onze stichting. Hierin zijn o.a. behandeld wat is de SBEO, de doelstellingen, gerealiseerde en huidige projecten, etc .Deze presentatie is reeds gebruikt bij het overleg met de wethouders en bij de politieke partijen.

Er zijn een aantal vergaderingen geweest om een communicatieplan op te stellen.

De Groene Corridor

De gemeente Oirschot heeft in opdracht een Integrale visie Groene Corridor laten maken door het bureau Puur landschap. De Groene Corridor is een initiatief van het Brabants landschap, de Erven Frits Philips en de gemeente Eindhoven. De integrale visie Groene Corridor is onderdeel van de totaalvisie van de groene en recreatieve verbinding tussen de Markt in Oirschot en het centrum van Eindhoven. Op termijn wordt de heide tussen de Eindhovensedijk en de A58 overgedragen aan Staatsbosbeheer.

Nieuwe Monumentenborden

De rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, RCE, heeft nieuwe borden gemaakt voor de Rijks- en de Gemeente Monumenten. De ANWB draagt zorg voor de productie, distributie en verkoop van de nieuwe borden. Gemeenten en eigenaren kunnen deze borden bestellen via een aanvraagformulier.

Politiek overleg

In het kader van de nieuwe gemeenteraadsamenstelling hebben wij de SBEO gepresenteerd bij de politieke partijen.

Er zijn reeds gesprekken geweest met Dorpsvisie, de PvdA, het CDA, VVD en de SP. D66 heeft ons voor januari 2015 uitgenodigd.

Naschrift.

Het bestuur neemt de gelegenheid van dit jaarverslag te baat iedereen hartelijk te bedanken voor hun bijdragen in enigerlei vorm aan de activiteiten van onze Stichting.

Ons hoogste doel zou moeten zijn de overbodigheid van de Stichting maar gezien de omvang van de activiteiten in dit afgelopen jaar zal dit nog wel even op zich laten wachten.

Wij doen een dringend beroep op onze vrienden en vriendinnen om ons te versterken in het bestuur. Met name zoeken wij personen uit de Beerzen en Spoordonk.

Het bestuur van de SBEO

Oirschot 11-4-2014